7.SINIF 4. TEMA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık DÜZCE Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. Kavramların kullanım alanları Türkçede ki kullanım sıklıkları açısından önemliydiki selfie sözünün gündelik dil de çok hızlı yazılışı, bir karşılık bulması gerekliliğiyle Türk Dil Kurumu'nu da harekete geçirdi. Karşılık arayışının bir kampanyaya dönüştürülmesi ise yaygınlığın boyutunuda göstermiş oldu: selfie sözü için Kuruma yaklaşık 1200 farklı karşılık önerisi ulaştı. Bunlardan en çok önerilen ilk beşi için ayrıca sormaca düzenlendi. Bulunan karşılık (özçekim) ve selfie biçiminin her ikisi bu gün Türkçe'de görülüyorsada "selfie" merakının bir ölçü de dindiği söylenebilir.

Metindeki altı çizili sözcüklerin doğru yazılışlarını aşağıya yazınız.

2. **Ek eylemin iki görevi vardır;**
- **İsimleri yüklem yapar.**
- **Fiilleri birleşik zamanlı fiil yapar.**

Ek fiilin ismi yüklem yapması göreviyle kulanıldığı cümlelerin yanına (+), diğerlerine (-) işareti koyunuz.

1. Şehir aniden kalabalıklaştı. ( )
2. Defne babasının en kıymetlisidir. ( )
3. Esra halinden çok memnundu. ( )
4. Tüm bunların üstesinden geleceğine inanıyordum. ( )
5. Bilgisayar hayatımızı kolaylaştırdığı kadar zorlaştırıyordu. ( )
6. Yaprak sarmasını asla geri çevirmez. ( )
7. En sevdiği kitap "Yeşilin Kızı Anneydi." ( )
8. İnsanın en kıymetli hazinesi ailesidir. ( )
9. En beğendiğim çiçekler arasındadır begonvil. ( )
10. Hasta olduğu için bizimle pikniğe gelemeyecekmiş. ( )

3. **Aşağıda verilen deyimleri ve anlamları uygun şekilde eşleştirin. Numarayla belirtilen anlamları, deyimlerin başlarındaki kutucuklara yazınız.**

	Deyimler		Anlamları
	Kabına sığmamak	1	Bir şeyi veya konuyu sık sık tekrar etmek.
	Eteğindeki taşı dökmek	2	Bir işi ağırdan almak ya da gidiş işini, bir yerden uzaklaşmayı geciktirmek.
	Dile dolanmak	3	Bütün bildiklerini açıklamak.
	Yüksek perdeden konuşmak	4	Yandaşlığını açıklamak, düşüncesini, eğilimini açığa vurmak.
	Ayağını sürümek	5	Duygularını dizginleyemeyerek taşkın davranışlarda bulunmak. Coşmak, sabırsızlanmak, kanı kaynamak.
	Rengini belli etmek	6	Kendisini karşısındakinden üstün gören bir edayla konuşmak.

4. Aşağıdaki cümleleri yargılar arası anlam ilişkilerine göre (neden, amaç, koşul) inceleyip özelliklerini yanlarına yazınız.

Hedefini belirledin mi bitmiş say.	
Süt almak için markete gitti.	
Tuzlu yediğinden tansiyonu çıkıyor.	
Elif oynasın diye parka geldik.	
Annenin eğitimi arttıkça çocuğun gelişimi hızlanır.	
Aralarında konuştukları için derse adapte olamadılar.	

5. Aşağıdaki cümlelerde kesme işaretinin hangi amaçla kullanıldığını ilgili cümlelerin altına yazınız.

1. Ege Denizi'nde yeni bir balık türü keşfedilmiş.

2. Gülden Hanım'dan sonra burada eski düzen kalmadı.

3. TBMM'nin bu seneki çalışma takvimi belli oldu.

4. 2020'de doğal afetlerin sayısında bir artış olduğu gözlemlenmektedir.

5. Karac'oğlan der ki konmadan göçmem/Her olur olmaza sırrımı açmam.

6. Aşağıdaki dizelerde bulunan söz sanatlarını belirleyerek karşılarına yazınız.

"Dal bir gün dedi ki tomurcuğuna Tenimde bir yara işler gibisin."	
"İşte doğduğun eski evdesin birden Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven"	
"Güneş her akşam batıp her gün doğuyorsa Çiçekler solup solup tekrar açıyorsa"	
"Bir ah çeksem dağı taşı eritir, Gözüm yaşı değirmeni yürütür."	

7. Aşağıdaki cümleleri yay ayraç içinde verilen anlam ilişkisi oluşacak biçimde örnekteki gibi birleştiriniz.

Babaannemin yıllar önce evin bahçesine diktiği gülleri sulamayı unuttuğumuz için güller kurumuş. (Neden- sonuç)
Tüm dünyayı olumsuz etkileyen Covid-19' dan korunmalıyız. Sosyal mesafeyi korumalı ve maske takmalıyız. (Amaç- sonuç)
EBA üzerinden eğitimimize devam ettik. Salgın döneminde okula gidemedik. (Neden- sonuç)
Türkçe karşılığı olan ve dilimize yerleşmemiş yabancı kelimeleri kullanmamalıyız. Dilimizi korumalıyız. (Amaç- sonuç)

8. Sabah uyanır uyanmaz perdeyi aralayarak gökyüzüne bakardı. Hava açıksa mutlulukla yataktan fırlar, bulutluysa mutsuz bir şekilde tekrar yatardı. Bu sabah şansına hava pırıl pırıldı. Akşama kadar doyasıya bahçede oynayabilecekti. Evde vakit geçirmekten çok sıkılıyordu. Kahvaltısını hızlı hızlı bitirmeye çalışırken annesi, öğlen arkadaşlarını eve getirebileceğini söyledi. Çok sevdiği kurabiyelerden yapacakmış. İlker'in gözleri bir anda parladı. Annesine sarılıp teşekkür etti. Bu haberi hemen arkadaşlarına vermeliydi. Bu sırada bahçeden bir ses geldi. Seslenen İlker'in en yakın arkadaşıydı.

Bu metinde ek eylem almış sözcükleri bularak alttaki uygun kutucuğa yazınız.

İsme gelmiş	Fiile gelmiş

9. **Aşağıdaki cümlelerde verilen söz sanatlarını (abartma, kişileştirme, konuşturma, benzetme) karşılarına yazınız.**

Yanımızdan geçiyor ağır ağır kervanlar, Bir derebeyi gibi kurulmuş eski hanlar.	
Deniz mürekkep olsa Yazılmaz benim derdim	
Küçük bir çeşmeyim Yurdumun unutulmuş bir dağında Hiç kesilmeyecek suyum Yıldızların aydınlığında	
Bir yağmur başlar inceden ince Bak o zaman topraktaki sevince	

10. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerin hangi kiple çekimlendiğini belirtiniz.

Cümleler	Haber(Bildirme) Kipleri					Dilek (Tasarlama) Kipleri			
	Şimdiki Zaman	Geniş zaman	Duyulan geçmiş zaman	Bilinen geçmiş zaman	Gelecek zaman	Gereklilik kipi	Şart kipi	İstek kipi	Emir kipi
Saçlarına yıldızlardan taç yapayım yar.									
Uzaklarda bir yerlerde türküler söyleniyor.									
Sen gülünce güller açar Gülpembe.									
Buyurun dostlar buyurun Halil İbrahim sofrasına.									
Kurumuş bir çiçek buldum mektupların arasında.									
Buz gibi pınar suyundan bir testim olsa.									
Ali yazar, Veli bozar, küp suyunu çeker azar azar.									
Bugün bayram, erken kalkın çocuklar.									
Bu sesle sokaklar yankılandı.									
Arpa, buğday yan yana; orak istemez.									
Kişi kendini bilip sağa sola sormalı.									
Zürefanın düşkünü, beyaz giyer kış günü.									
Barış der biraz tuzum ekmeğim olsa.									
Bir nefeste güneşleri söndüreyim yar.									
Gözlerim gibi ağır ağır kapandı bu gece.									
Yaz tahtaya bir daha: tut defteri, kitabı.									
Tuz, ekmek hakkı bilerek sofra kurmasan da olur.									
Üstelik bayağı süzülmüşsün.									
Sevdiğimi son bir olsun yakından görem.									

11. Aşağıda verilen cümlelerin özelliklerini tabloda ilgili kutucuğa işaretleyiniz.

	CÜMLELER	AMAÇ- SONUÇ	NEDEN-SONUÇ	KOŞUL
1	Devler gibi eserler bırakmak için karıncalar gibi çalışırdı.			
2	Düzenli çalışırsan başarılı olursun.			
3	Konuyu hatırlamadığından soruyu cevaplayamadı.			
4	Ödevi bilgisayarda yazmak zaman alacağı için eliyle yazmış.			
5	Geçimini sağlamak için birçok işte çalıştı.			
6	Dikkatli bakarsanız nerede yanlış yaptığınızı görürsünüz.			
7	Tatilini geçirmek için dedesinin yanına gitti.			

12. Ek fiilin Türkçede iki görevi bulunmaktadır. Bunlardan ilki isim ve isim soylu olan sözcükleri cümlede yüklem yapmak; diğeri ise fiilleri birleşik zamanlı yapmaktır. Ek fiil, fiilleri birleşik zamanlı yaparken cümlelere de farklı anlamlar kazandırır. Örneğin; küçümseme, inanmama, ihtimal, gerçekleşmemiş niyet…

Aşağıdaki cümlelerle ek fiilin bu cümlelere kazandırdığı anlamı eşleştiriniz.

a.	Yaptığı tüm hatalardan pişmanlık duyuyormuş.		Kesinlik
b.	Zil çaldığına göre sınıfına geçmiştir.		Gerçekleşmemiş beklenti
c.	Zili duydunuz, sınavınız başlamıştır.		Gereklilik
d.	Çocukken her yaz Kumbağ’daki yazlığa giderdik.		Başkasından duyma
e.	Arabayı en iyi o kullanmışmış.		İhtimal
f.	Bu yaz tatile o da benimle gelecekti.		İnanmama
g.	Bu turnuvaya sen de katılmalıydın.		Terkedilmiş alışkanlık

13. **Aşağıda ek fiille ilgili olarak verilen ifadelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.**

	Ek fiiller sadece isim soylu sözcüklere gelir.
	Ek fiiller basit zamanlı fiilleri birleşik zamanlı yapar.
	Ek fiil isim ve isim soylu kelimelerin cümle oluşturmasını sağlar.
	“O da en az senin kadar iyi.” cümlesinde ek fiil yoktur.
	“Elindekiler ağırsa yardım edeyim.” cümlesinde ek fiilin şartı kullanılmıştır.
	Ek fiil, çekimli fiilllere üç zaman şeklinde eklenebilir.
	Ek fiilin olumsuzu “değil” edatı ile yapılır.
	“Çıkmış sorulara sen de bakmalısın.” cümlesindeki fiil birleşik zamanlıdır.

14. Aşağıdaki cümleleri anlam özelliklerine göre inceleyiniz.

CÜMLELER	ÖZNEL	NESNEL
Ülkemiz paralimpik spor dallarında dört madalya kazandı.		
Alexhander Grahambell 1876'da telefonla ilk görüşme gerçekleştiren kişidir.		
Dışarıdaki korkunç gök gürültüsü bütün çocukları korkutmuştu.		
Hayatlarını toprağa adamış olanlar çoğu zaman mutludurlar.		
Okuduğu en uzun kitap 357 sayfaymış.		

15. Aşağıdaki şiirlerin ana duygularını belirleyiniz.

Tuna'nın üstünde güneş batarken Sevgili yurdumu andırır bana. Bir hayâl isterim Boğaziçi'nden; Bakarım "İstanbul!" diye her yana. ŞİİRİN ANA DUYGUSU:	Kara gökler kül rengi bulutlarla kapanık; Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar. İn cin uykuda, yalnız iki yoldaş uyanık; Biri benim, biri de serseri kaldırımlar. ŞİİRİN ANA DUYGUSU:

16. Aşağıda verilen fiilleri yay ayraç içinde verilen kip ve kişiye göre çekimleyiniz.

Dinle- (Şimdiki Zamanın Olumsuzu 1. Tekil Kişi) :
Konuş- (Gelecek Zamanın Sorusu 3. Tekili Kişi) :
Başla- (Gereklilik Kipi 2. Çoğu Kişi) :
Dolaş- (Öğrenilen Geçmiş Zamanın Olumsuz Sorusu 3. Çoğul Kişi):
Taşı- (Şart Kipinin Olumsuzu 2. Tekil Kişi) :

17. Aşağıdaki cümlelerin yükleminde anlam kayması olanları işaretleyiniz.

Haftaya ablasıyla beraber o da tatile gidiyor.	
İşe yetişmek için sabahları erkenden kalkar.	
Mehmet Akif, yazdığı marş ile 1921'de yarışmaya katılır.	
Düzenli ders çalışırsan bu sınavı sen de kazanırsın.	
Tabağındaki yemeği hemen bitireceksin.	
İşinde yükselmek istiyorsan azimle çalışacaksın.	
Buyrun, kimi aramıştınız?	
Sağlıklı bir yaşam için her sabah koşarım.	

18. Aşağıdaki cümleleri inceleyerek yargı bildiren sözcüğün, isim soylu sözcük olduğu cümlelerin başındaki kutucuğu işaretleyiniz.

	Hedefe ulaşmanın ilk şartı azimdir.
	Üniversiteyi okumak istediğim şehir Bursa'ydı.
	Baharla birlikte bahçemizi kuş sesleri doldurdu.
	Bir evde mutluluk varsa huzur da vardır.
	Burası bölgenin en başarılı okulu sayılıyor.

19. Aşağıdaki cümlelerde yer alan yazım yanlışlarını bularak düzeltiniz.

Birşey, üzerinde uzun uğraşlar verilirse başarıya ulaşır.
....
Her haftasonu gittiğimiz bu güzel mekân kapatılmak isteniyordu.
....
Kuzenleriyle her yıl Mayısın ilk haftası burada toplanırlar.
....
Çocukken severek en çok oynadığımız oyundu beş taş.
....

20. Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanları D, yanlış olanları Y olarak işaretleyiniz.

	D	Y
Ek fiiller basit zamanlı fiilleri birleşik zamanlı yapar.		
"Burası çok sıcak.'' cümlesinde ek fiil yoktur.		
"Her gün buradan geçiyorlar.'' cümlesinde ek fiil vardır.		
"Beni üzmezdi.'' cümlesinde ek fiil kullanılmıştır.		

21. Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını uygun yerlere yazınız.

Sayısal verilerden yararlanma   Tanımlama   Karşılaştırma   Örneklendirme

a. İstatistikler, 'okumuyoruz' algısını çürüttü. Geçen yıl üretilen kitap sayısı 480 milyon 257 bin 824 olurken, e-kitap satışları yüzde 100 arttı. Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre, geçen yıl Türkiye'de 42 bin 626 yeni kitap basıldı.

Bu paragrafta ………………………………………………………………… yöntemi kullanılmıştır.

b. Kişinin kendini başkasının yerine koymasına empati denir.

Bu cümlede ……………………………………………yapılmıştır.

c. Dilimize karşı gittikçe duyarsızlaşıyoruz. Türkçemize sahip çıkılması gerektiğini söyleyenler bile farkında olmadan star, kafe, pardon gibi kelimeleri kullanıyor.

Bu cümlelerde ……………………………………………………..yöntemi kullanılmıştır.

d. Tiyatro sinemaya göre daha gerçekçi. Oyuncular canlı bir şekilde karşınızda duruyor. Sinemada öyle mi? Oyuncuların canlı performansını göremiyorsunuz.

Bu paragrafta …………………………………………..yapılmıştır.

22.
- İnsan dışındaki canlı veya cansız varlıkları konuşturma sanatına intak denir.
- İnsan dışındaki varlıklara insan kişiliği kazandırma sanatına kişileştirme denir.
- Bir şeyi olduğundan ya çok büyük ya da çok küçük göstermeye abartma denir.
- Bir varlığın ya da bir olayın birbirine zıt karşıt durumlarının bir arada verilmesine tezat denir.

Bu bilgilere göre aşağıda verilen ifadelerden doğru olanları D, yanlış olanları Y olarak işaretleyiniz.

	D	Y
"Rüzgar dünyayı uçururcasına esiyordu.'' cümlesinde zıtlık (tezat) vardır.		
"Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi'' dizesinde kişileştirme vardır.		
"Ağır bavulu taşırken kollarım koptu.'' cümlesinde abartma vardır.		
Kedi sordu, "Acaba akşam yemekte ne var?" cümlesinde abartma vardır.		

23. Aşağıdaki ifadeleri uygun yerlere yerleştiriniz.

Biyografi Otobiyografi Söyleşi

- Kişinin kendi kalemi ile kendisini anlatmasına ……………………………denir. Yani yazar kendi hayat hikâyesini anlatır.
- Tanınmış insanların hayatlarını, eserlerini, başarılarını okuyucuya duyurmak için tarafsız bir görüşle yazılan inceleme yazılarına……………………………………………denir.
- Bir konuyu, karşılıklı konuşmayı andıracak şekilde anlatan metin türüne ………………denir.

24. Aşağıdaki atasözlerini anlamları ile eşleştiriniz

	El elin eşeğini türkü çağırarak arar.	A	Çalışanın emeğinin karşılığı verilmelidir.
	Harman döven öküzün ağzı bağlanmaz.	B	Karışanı çok olan işlerden sonuç güç alınır.
	Horozu çok olan köyde sabah geç olur.	C	Zarar görmeyen, başına felaket gelmeyen kimse yoktur.
	Balta değmedik ağaç olmaz.	D	Zaten var olan ve herkesin işine yarayan bir şeyin yanına aynı işi görmek üzere benzerini yapmak boşunadır.
	Irmak kenarına çeşme yapılmaz.	E	İnsanın kendi sıkıntı ve sorunlarına başkaları gereken önemi vermez, gerektiği kadar ilgilenmez.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem diğerlerinden farklı görevde kullanılmıştır?

A) Anneme araba kullanmayı ben öğretmiştim.

B) Uzun uzun dalmış, denizi seyrediyordu.

C) Bu cümlede bazı kelimeler eş anlamlıları ile birlikte kullanılmıştır.

D) Metin içinde benzetme söz sanatı vardır.

2. **Benzetme:** Özellik yönüyle zayıf olan varlığın kuvvetli varlığa benzetilmesi sanatıdır.
Abartma: Bir şeyin özelliklerini, bir olayı veya durumu olduğundan daha büyük veya daha küçük gösterme sanatıdır.
Konuşturma: İnsan dışındaki varlıkları konuşturma, onların ağzından söz söyleme sanatıdır.

Verilenlere göre hangisi bahsedilen söz sanatlarından birinin örneği <u>olamaz</u>?

A) Ellerim bir kanat gibi titrekti
Tutmasam gözümden yaş inecekti

B) Bu dertten demir çürür
Bilmem nasıl dayandım

C) Bir sarmaşık uyanıyordu uykusunda,
Geriniyordu bir eski duvarın sıvasında.

D) Akıl ersin, ermesin sevdama
Senden yanayım, dedi yeşeren dal senden yana.

3. Birden çok kelimenin temel anlamından uzaklaşarak farklı bir anlamı karşılayacak şekilde birleşip kalıplaşması ile oluşan söz öbeklerine deyim denir. Deyimler cümle içinde anlama uygun olarak kullanılmalıdır.

Buna göre hangi seçenekte deyim anlamına uygun olarak <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Dargın olduğu arkadaşıyla konuşmamak için ipe un seriyor .

B) Yolda ona göz kulak ol da başına bir şey gelmesin.

C) Yaptığı çalışmalar çok dikkat çektiği için fazlasıyla göz ardı ediliyordu.

D) Senin bu konuşmaların da artık kabak tadı vermeye başladı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisi farklı bir anlam ilişkisi ile kurulmuştur?

A) Kardeşinden uzak kaldığı için çok üzülüyormuş.

B) Uykuları gelsin diye onlara masal anlattım.

C) Ayakları tam iyileşemediğinden yürüyüşe katılamamış.

D) Ödevleri henüz tamamlayamadık çünkü gruptaki diğer arkadaşlar sorumluluklarını yerine getirmedi.

5. Gazetelerin tabak dağıttığı yıllarda bütün apartman sakinleri gazete alır, gazetenin manşetini bile okumadan itinayla kuponu keser, kesilen kuponları tahrip olmasın diye kitap içinde biriktirirdi. Mücella Hanımlarla Bedriye Teyzeler tabak peşinde koşarken, Ruken Hocalarla Şengül Teyzeler lastikli çarşaf için kupon biriktirir, Sevinç Abla ve annem 37 ekran televizyon için birbirinin kuponuna göz dikerdi.

Yukarıdaki metinde hikâye unsurlarından hangisi yer <u>almamaktadır</u>?

A) Zaman

B) Kişi / Şahıs

C) Mekan

D) Olay

6. Sabır( ) acı( ) yoksulluk( ) haksızlık vb( ) üzücü durumlar karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemidir( ) Üstesinden gelinmez gibi çetin işler karşısında istifini ve istikametini bozmadan günlerce( ) aylarca( ) yıllarca çalışabilme gücüne sahip olmadır( ) Hemen hekesin ( )Artık her şey bitti( ) deyip bir köşeye çekildiği anda iradesini ve gücünü toplayıp yeniden hamle yapabilme gücünü kendinde bulmasıdır( )

Metinde boş bırakılan yerlere hangi noktalama işareti <u>kullanılamaz</u>?

A) Nokta (.)

B) Virgül(,)

C) Tırnak işareti(“ ”)

D) Kısa Çizgi (-)

7. Havasına suyuna taşına toprağına
Bin can feda bir tek dostuma
Her köşesi cennetim ezilir yanar içim
Bir başkadır benim memleketim

Anadolu'm bir yanda yiğit yaşar koynunda
Aşıklar destan yazar dağlarda
Kuzusuna kurduna Yunus'una Emrah'a
Bütün alem kurban benim yurduma

Şiirin ana teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Memleket özlemi

B) Memleket sevgisi

C) Yiğitlik övgüsü

D) Doğa sevgisi

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Günün bu saatlerinde sokaklar tenhalaşırdı.

B) Mehmet Akif Ersoy edebiyatımızın en büyük şairlerindendir.

C) Yapılan gezi anketinde öğrencilerin çoğu İstanbul'u tercih etmiş.

D) Gördüğümüz kuş, nesli tükenme tehlikesi altında olduğu için koruma altındaymış.

9. **Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde ek fiil farklı türde bir sözcüğe getirilmiştir?**

A) Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır.

B) Yardıma ihtiyaç duyan herkesin yardımına koşardı.

C) Bekleme salonundaki koltuklar çok rahattı.

D) Arkadaşımın mezuniyet elbisesi çiçeklerle bezeliydi.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç anlamı vardır?**

A) Kütüphanemizdeki kitaplar yetersiz kaldığı için kitap kampanyası düzenledik.

B) Kampanyaya katılım istenen düzeyde olmayınca toplantı yapmaya karar verdik.

C) Kitap kampanyasını duyurmak için sosyal medyayı kullanmayı teklif ettim.

D) Teklifim öğretmenlerim ve arkadaşlarımca çok beğenildiğinden hemen kabul edildi.

11. Çanakkale Savaşları esnasında Kanlısırt'ta birbirlerine yakın siperlerde yoğun ateş devam ederken bir Anzak Subayı kendi siperlerinin önüne yaralı olarak düşmüş ve acı içerisinde kıvranmaktadır. Ateş devam ettiğinden Anzak'lar kendi subaylarına yardım edememişlerdir. Bu sırada Türk siperlerinden beyaz bir mendil sallanmış ve ateş kesilmiştir. Siperden çıkan bir Türk askeri yaralı Anzak subayına doğru giderek onu kucaklamış ve Anzak siperlerine bıraktıktan sonra tekrar yerine dönmüştür. Ardından ateş devam etmiştir. Bu olayın geçtiği anda sonradan Avustralya Genel Valisi olan Üsteğmen Lord Casey de o siperlerde bulunuyordu. Lord Casey anılarında bu olayı şöyle anlatmıştır.

"Biz Çanakkale yarımadasından Türklerle savaşarak ve binlerce insanımızı kaybederek, ama kahraman Türk milletine ve onun eşsiz vatan sevgisine duyduğumuz büyük takdir ve hayranlıkla ayrıldık."

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Metin Çanakkale Savaşı esnasında yaşanan bir olayı anlatmaktadır.

B) Olay Çanakkale Cephesinde Kanlısırt bölgesinde gerçekleşmiştir.

C) Olayın geçtiği zamanla alakalı herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir.

D) Olayın ana kahramanı yaralı Anzak askerini kurtaran bir Türk'tür.

12. İsim ve isim soylu sözcüklerin yüklem görevinde kullanılmasını sağlayan ya da eklendiği çekimli fiilleri, birleşik zamanlı fiil yapan ek biçimindeki yardımcı eyleme "ek fiil (ek eylem)" denir.
Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) Onun spordaki başarısı hepimizi sevindirmişti.

B) Şiddetli esen rüzgâr, ağaçları devirmişti.

C) Kopacaksa kopsun inceldiği yerden.

D) Caddenin kaldırımları eski eşyalarla doluydu.

13. Çocuklara okuma alışkanlığı kazandırma tartışmaları gündemden hiç düşmüyor. Küçük yaşlarda çocuklara masal okuyarak okuma alışkanlığının temeli atılmalı görüşü çok yaygın. Böylelikle çocukların hem hayal gücü gelişir hem de okuma sevgisi aşılanır düşüncesini illaki duymuşsunuzdur. Günümüz şartları göz önünde bulundurulduğunda Külkedisi, Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, Keloğlan Masalları çocuklarımıza sıkıcı geliyor. Saydığım masalların çizgi filmlerini izleyerek zaten ezberledikleri masalları doğal olarak dinlemek istemiyorlar . Oysa bizim unutulmaya yüz tutmuş nice masallarımız, halk hikâyelerimiz var. Bu noktada iş yayınevlerine düşüyor.

Metinde verilmek istenen asıl mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

A) Artık ilgi çekmeyen, herkesin ezberlediği masallar yerine kültürümüze ait olan yeni masallar basılmalıdır.
B) Çocuklarımıza okuma alışkanlığı kazandırmak için onlara bol bol kitap okuyarak örnek olmalıyız.
C) Dünya çapında tanınmış masal kitapları çocuklara çekici gelmektedir.
D) Çocuklarımıza çizgi film izlemeleri yerine kitap okumalarını tavsiye ederek onları okumaya teşvik etmeliyiz.

14. Günümüz modern tiyatrosunda tek kişilik oyunların ilk örneği sayılan Meddahlık, geleneksel Türk seyirlik oyunlarının en önemli kollarından biridir. Gelenek bir süreçtir, dinamik bir yapıya sahiptir, yaşanılan zamana ve mekâna göre kendisini sürekli yeniler. Geleneksel tiyatrolarımızdan Karagöz ve Orta Oyunu ile ortak yönleri bulunmasına karşılık, konularının zenginliği açısından onlardan ayrılır. Meddahların toplumsal koşulların değişmesiyle beraber gündelik yaşamdaki konumları da değişmiştir. Bu değişim meddahların farklı şekillerde varlıklarını devam ettirmelerini sağlamıştır. Geleneksel gösteri sanatlarından meddahlık şekil ve içerik değiştirmiş, yerini anlık güldürü odaklı stand-up'a bırakmıştır.

Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

A) Karşılaştırma
B) Örnekleme
C) Tanık gösterme
D) Benzetme

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde (zaman) anlam kayması vardır?

A) Her işi zamanında yapmayı sever.
B) Yarınki sınav için test çözdüm.
C) Önümüzdeki yıl yeni okulumuza taşınıyoruz.
D) Size verilen yönergelere dikkat edin.

16. Cümle içinde bir fiil kipinin kendi anlamı dışında başka bir fiil kipinin yerine kullanılmasına "anlam kayması" denir. Örneğin "Bu sorular çözülecek" cümlesinde gelecek zaman kipi (-ecek), emir kipinin yerine kullanıldığından anlam kayması oluşmuştur diyen Bilge öğretmen öğrencilerinden anlam kayması olan cümlelere örnekler istemiştir. Öğrencilerin cevapları aşağıdaki gibidir.

Alper: Nasrettin Hoca bir gün eşini evde bırakarak pazara gider.
Aybüke: Yarın sabah arkadaşlarla yola çıkmayı planlıyoruz.
Göktürk: Her sabah bir saat babamla sahilde koşuyorum.
Gökçen: Sınavda başarılı olmak için dersi dikkatli dinleyeceksin.

Bu öğrencilerden hangisinin cümlesi, öğretmenin sorusuna cevap niteliğinde <u>olamaz</u>?

A) Alper
B) Aybüke
C) Göktürk
D) Gökçen

17. İletişim, tarihin hiçbir döneminde insanoğlu için önemini yitirmemiş, aksine bu önem tarih boyunca artmıştır. İletişimin artan bu önemi ile doğru orantılı olarak insanoğlu tarafından iletişim araçları da yeni icat ve teknikler vasıtasıyla geliştirilmiştir. Günümüze gelindiğinde gelişmiş olan iletişim teknolojisinin çağa (İletişim Çağı) adını verecek kadar geliştiği görülmektedir. Günümüzde en önemli ve gelişmiş iletişim aracı olarak interneti görmekteyiz. İnternet, dünya çapında yaygın olarak kullanılan ve kullanımı sürekli artan bilgi iletişim ağıdır. Dünya çapında yaygınlığı, kullanım ve erişim kolaylığının yanı sıra düşük maliyetli bir iletişim aracı olması nedeniyle internet, teknolojik bir devrim olarak nitelendirilmektedir.

Yukarıdaki paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

A) Tanımlama
B) Benzetme
C) Örnekleme
D) Karşılaştırma

18. Bir cümlede fiilin çekimlendiği kip ile cümlenin anlamındaki kipin farklı olmasına "anlam kayması" denir. Örneğin " Her sabah bir bardak süt içiyor." cümlesinde fiil şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiştir. Fakat anlam olarak geniş zaman kastedilmektedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlam kayması yoktur?

A) Memlekete iki gün sonra gidiyoruz.
B) Dedem yıllar önce buraya göç eder.
C) Haberi alır almaz seni aradım.
D) Sana söylediklerimi hemen yapacaksın.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde şimdiki zaman, gelecek zaman anlamında kullanılmıştır?

A) Arkadaşlarıyla okulun bahçesinde oyun oynuyorlar.
B) En sevdiğim dizi önümüzdeki hafta final yapıyor.
C) Ödevlerini her zaman vaktinde yapıyor.
D) Cuma günleri yüzme kursuna gidiyorum.

20. İsim soylu sözcüklerin sonuna gelerek onların yüklem olmasını sağlayan eklere (-di,-miş, -se, -dir) ek fiil denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil yoktur?

A) Vakitlerden bir nisan akşamıdır.
B) Bu bölgede yağış oldukça fazlaymış.
C) Masanın üzerinde yeni aldığı kitaplar vardı.
D) Buraya ilk gelenin kendisi olduğunu söyledi.

21. Ek fiilin iki görevi vardır: Bunlardan birincisi isim soylu sözcüklere gelerek onları yüklem yapmak, ikincisi ise basit zamanlı fillere gelerek onları birleşik zamanlı yapmaktır. Örneğin "En sevdiği mevsim yazdır." cümlesinde altı çizili sözcük isimdir ve ek fiil alarak yüklem olmuştur. "Birlikte etkinlik yapardık." cümlesinde altı çizili sözcük fiildir ve –ar geniş zaman ekiyle –dı ek fiilini alarak birleşik zamanlı bir fiil olmuştur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) Bizimle sinemaya sen de gelecektin.
B) Bizim yaylalarda hava çok güzeldir.
C) Pazar günü tüm dükkânlar kapalıymış.
D) Öğretmenliğe başladığında henüz 22 yaşındaydı.

22. Ek fiiller basit zamanlı fiillere eklenerek onları birleşik zamanlı yapma görevini de gerçekleştirirler. Bununla birlikte bu cümlelere farklı anlamlar da kazandırırlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiilin cümleye kattığı anlam yanlış verilmiştir?

A) Arabayı bana teslim ederken yıkatmalıydın. (Gerçekleşmemiş beklenti)
B) Yaptığı yanlışları gördüğü halde düzeltmemiştir. (Olasılık)
C) Kendisini yetiştiren bu adamı her hafta ziyaret ederdi. (Kesinlik)
D) Kendisi için söylenenlere kulaklarını tıkıyormuş. (Başkasından duyma)

23.

	KESME İŞARETİNİN KULLANILDIĞI YERLER
1	Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme eklerini ayırmak için kullanılır.
2	Kişi adlarından sonra gelen saygı ve unvan sözlerine getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.
3	Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.
4	Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.

	CÜMLELER
A	Ahmet Bey 12 Mart'ın kendisi için önemli olduğunu söyledi.
B	THY'nin son uçuşları sis nedeniyle iptal edilmiş.
C	Atatürk Samsun'a çıktığında takvimler mayıs ayını gösteriyordu.
D	Telgraf bir an önce Enver Paşa'ya ulaşmalıydı.

Tablolarda verilen kesme işaretinin kullanıldığı yerler ile cümleler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

A)

1	C
2	D
3	A
4	B

B)

1	C
2	D
3	B
4	A

C)

1	C
2	B
3	A
4	D

D)

1	A
2	B
3	D
4	C

24. Bilge kendisine verilen çalışma kâğıdındaki cümleleri inceleyip öznel olanların başına "Ö", nesnel olanların başına "N" yazacaktır.

	Cümleler	Öznel/ Nesnel
1	Saatlerce telefona bakmak çok sıkıcıdır.	
2	Bozkırın tezenesi olarak adlandırılan sanatçı Neşet Ertaş'tır.	
3	Geçimini köy köy gezip düğünlerde saz çalarak sağlıyordu.	
4	Halk ozanları insanlarda büyük hayranlık uyandırır.	

Bilge'nin verdiği cevaplar doğru olduğuna göre aşağıdakilerden hangisi Bilge'nin cevaplarıdır?

A)

1	Ö
2	N
3	N
4	Ö

B)

1	Ö
2	N
3	Ö
4	N

C)

1	N
2	Ö
3	Ö
4	N

D)

1	N
2	Ö
3	N
4	Ö

25. Motordan yükselen pata pata sesleri kulağımızda yankılanırken tarihçi Homeros'un da bahsettiği Siren kayalıklarına doğru yol alıyoruz. Hemen solumuzda kalan İncir Adası'nı geçerken suratımızı yalayan Ege rüzgarı ve denizin kokusu kışın üzerimizde bıraktığı tüm yorgunluğu alıp götürüyor. Kaptanımız Abdullah Akyol, balıkçılık yaparak geçimini sağlıyor. Etraftakiler ona ağam diye hitap ettiği için küçük balıkçı teknesine "Ağam" adını vermiş.

Bu metinde aşağıdaki anlamlardan hangisini karşılayan bir sözcük kullanılmamıştır?

A) Yüz, çehre

B) Yaşamak için gerekeni sağlama

C) Sözü birine veya birilerine yöneltme, seslenme

D) Söz konusu edilmek

26. Doğdukları andan beri aynı apartmanda oturan canciğer iki arkadaş, o gün nasıl olduysa kendilerini ağız dalaşının içerisinde bulmuşlardı. İkisi de yaşadıkları bu olaydan dolayı çok üzgünlerdi ve ikisinin de kalbi kırılmıştı. Bütün bir hafta ağızlarını bıçak açmadı.

Aşağıdakilerden hangisi parçada geçen deyimlerden birinin anlamı değildir?

A) Korkmak

B) Üzüntüden söz söyleyemeyecek durumda olmak

C) Çok yakın, sıkı fıkı, pek içten

D) Üzülmek

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde 2. Tekil kişi ile çekimlenmiş olumsuz bir fiil vardır?

A) Yeni taşındıkları evlerinde çok oturamamışlar.

B) Tatil için gerekli hazırlıkları bir türlü yapamadınız.

C) Uzun zamandır aradığı kitabı bu kitapçıda da bulamamıştı.

D) Seni davet etsem yine gelmezsin.

28. İnsanların çoğu kaybetmekten korktuğu için sevmekten korkuyor. Sevilmekten korkuyor, kendisini sevilmeye layık görmediği için. Düşünmekten korkuyor sorumluluk getireceği için. Konuşmaktan korkuyor, eleştirilmekten korktuğu için. Duygularını ifade etmekten korkuyor, reddedilmekten korktuğu için. Yaşlanmaktan korkuyor, gençliğin kıymetini bilmediği için. Unutulmaktan korkuyor, dünyaya iyi bir şey vermediği için.

Parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sevmeyi bilmeyen insan hiçbir şey elde edemez.

B) Korku, yapabileceklerimizin önündeki en büyük engeldir.

C) Hayat, ancak onu yaşayabilenler için anlamlıdır.

D) Korkulan şeyden kaçmaktan başka çaremiz yoktur.

29. Zaman (anlam) kayması kiplerin birbirinin yerine kullanılmasıdır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman kayması vardır?

A) İçeride heyecanlı bir şekilde film izliyor.

B) O, hep aynı hataları yapıyor.

C) Dün, yine yapayalnız dolaştım sokaklarda.

D) Az sonra zil çalacak ve ben sessizce sınıftan çıkacağım.

30. Aşağıdaki deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

A)	Baklayı ağzından çıkarmak	Açık söylemekten kaçındığı bir sorunu sonunda açıklamak.
B)	Mürekkebi kurumamak	Aradan çok zaman geçmek, uzun zaman önce.
C)	Daldan dala konmak	Sık sık iş, konu ,düşünce değiştirmek.
D)	Çürük tahtaya basmak	Tedbirsizlik edip sonu tehlikeli olabilecek bir işe girişmek.

31. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Hangi rüzgar sizi buraya attı?
B) Çok çalışırsanız başarılı olursunuz.
C) En mutlu günümdü bugün.
D) Sinemaya gideceğinizi bilseydim ben de sizinle gelirdim.

32. (I) Okullar ve ders kitapları tek başına bireyleri ve toplumları medeni yapmaz. (II) Medeniyet, tarih boyunca bütün kuşakların biriktirdiği bilgilerin ve eserlerin bütünüdür. (III) Bu birikimi harmanlayıp özümseyen toplumlar medeni olurlar. (IV) Medeni bir toplum olmanın yolu çok okumaktan ve çok öğrenmekten geçer.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir tanımlama yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV

33. Terim anlamlı sözcükler; bilim, sanat, edebiyat, spor, meslek dalları veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüklerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük kullanılmıştır?

A) O da benimle aynı noktaya değinmişti.
B) Olaylara hiç de bu açıdan bakmamıştım.
C) Hakem penaltı düdüğü çalmış, faulü yapan oyuncuya da kırmızı kart göstermişti.
D) Ona böyle davranman hiç de doğru değildi.

34. Bir okulda Kütüphanecilik, Gezi, Kültür ve Edebiyat, Müzik Kulübüne erkek öğrencilerden Murat, Hasan, Ömer kız öğrencilerden Damla, Sena ve Hicran üyedir. Bu öğrencilerin katıldığı kulüpler ile ilgili şunlar bilinmektedir.

- Gezi Kulübüne iki kız öğrenci katılmıştır.
- Müzik Kulübüne bir kız ve bir erkek öğrenci üyedir.
- Ömer Kütüphanecilik Kulübüne; Hicran Müzik Kulübüne üyedir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki bilgilerden hangisi kesin olarak doğrudur?

A) Sena gezi kulübüne üyedir.
B) Murat kültür ve edebiyat kulübüne üyedir.
C) Hasan müzik kulübüne üyedir.
D) Damla müzik kulübüne üyedir.

35. Genellikle halk tarafından oluşturulan, sözlü olarak kuşaktan kuşağa anlatılan ve olağanüstü olaylarla süslenmiş, gerçek dışı olayların anlatıldığı anlatı türüne masal denir. Masallarda anlatılan olaylarla birlikte dinleyici düşsel bir yolculuğa çıkarılmaktadır. Her ne kadar olağanüstü olaylar anlatılsa da gerçek olayları ele alan örnekleri de bulunmaktadır. Diğer türlerden ayrılan en önemli özelliklerden biri anlatılanların gerçek olduğu yönünde bir inandırma kaygısının olmamasıdır. Bu türde olayın geçtiği yer ve zaman kesinlikle belli değildir. Masalların kaynağı konusunda kesin bir bilgi yoktur. Daha çok halk arasında gerçekleşen olaylardan ya da mitolojik ögelerden oluştuğu görüşleri mevcuttur.

Yukarıdaki metinde aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Masallarda olayın geçtiği yer ve zamanın kesinlikle belli olmadığına
B) Masalların kaynağı konusunda kesin bilgiye ulaşılamadığına
C) Masalların gerçek olayları hiçbir zaman ele almadığına
D) Masallarda genellikle olağanüstü olayların anlatıldığına

36. "Çevirmek" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde verilen örneğe uygun olarak <u>açıklanmamıştır</u>?

A) Ahmet defterinin yapraklarını çeviriyordu. (Öteki yüzünü görünür duruma getirmek)

B) Bütün evi o çeviriyor. (Yönetmek idare etmek)

C) Evlerinin etrafını yüksek bir duvarla çevirmişler. (Bir yerin çevresini bir şeyle sarmak, kuşatmak)

D) Fotoğrafları albüme yapıştırırken oğlu da radyonun düğmesini çevirdi. (Bir durumdan başka duruma getirmek, dönüştürmek)

37. Aşağıda kesme işaretinin bazı görevleri verilmiştir

- Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
- Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğu zaman ekten önce kesme işareti kullanılır.
- Özel adlar için yay ayraç içinde bir açıklama yapıldığında kesme işareti yay ayraçtan önce kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') bu görevlerinin dışında kullanılmıştır?

A) Türkiye'mizin doğal güzellikleri saymakla bitmez.

B) Yunus Emre'nin (1240-1320) şiirleri günümüzde bile kolayca anlaşılabiliyor.

C) Yolcu gemisi Boğaz'da süratli bir şekilde yol alıyor.

D) Başvurular 17 Aralık'a kadar sürecektir.

CEVAP ANAHTARI

1. Bölüm

1. Kavramların kullanım alanları Türkçede ki kullanım sıklıkları açısından önemliydiki selfie sözünün gündelik dil de çok hızlı yazılışı, bir karşılık bulması gerekliliğiyle Türk Dil Kurumu'nu da harekete geçirdi. Karşılık arayışının bir kampanyaya dönüştürülmesi ise yaygınlığın boyutunuda göstermiş oldu: selfie sözü için Kuruma yaklaşık 1200 farklı karşılık önerisi ulaştı. Bunlardan en çok önerilen ilk beşi için ayrıca sormaca düzenlendi. Bulunan karşılık (özçekim) ve selfie biçiminin her ikisi bu gün Türkçe'de görülüyorsada "selfie" merakının bir ölçü de dindiği söylenebilir.

Verilen metindeki yanlış yazılmış sözcükleri düzelterek metni yeniden yazınız.

Türkçedeki ; önemliydi ki ; dilde ; Kurumunu ; boyutunu da ; Selfie ; Kurum'a ; bugün ; Türkçede ; görülüyorsa da ; bir ölçüde

2. Ek eylemin iki görevi vardır;
- **İsimleri yüklem yapar.**
- **Fiilleri irleşik zamanlı fiil yapar.**

Ek fiilin ismi yüklem yapması göreviyle kulanıldığı cümlelerin yanına (+) işareti koyunuz.

1. Şehir aniden kalabalıklaştı. (-)
2. Defne babasının en kıymetlisidir. (+)
3. Esra halinden çok memnundu. (+)
4. Tüm bunların üstesinden geleceğine inanıyordum. (-)
5. Bilgisayar hayatımızı kolaylaştırdığı kadar zorlaştırıyordu da. (-)
6. Yaprak sarmasını asla geri çevirmez. (-)
7. En sevdiği kitap "Yeşilin Kızı Anneydi." (+)
8. İnsanın en kıymetli hazinesi ailesidir. (+.)
9. En beğendiğim çiçekler arasındadır begonvil. (+)
10. Hasta olduğu için bizimle pikniğe gelemeyecekmiş. (-)

3. **Aşağıda verilen deyimleri ve anlamları uygun şekilde eşleştirin. Numarayla belirtilen anlamları, deyimlerin başlarındaki kutucuklara yazınız.**

	Deyimler		Anlamları
5	Kabına sığmamak	**1**	Bir şeyi veya konuyu sık sık tekrar etmek.
3	Eteğindeki taşı dökmek	**2**	Bir işi ağırdan almak ya da gidiş işini, bir yerden uzaklaşmayı geciktirmek.
1	Dile dolanmak	**3**	Bütün bildiklerini açıklamak.
6	Yüksek perdeden konuşmak	**4**	Yandaşlığını açıklamak, düşüncesini, eğilimini açığa vurmak.
2	Ayağını sürümek	**5**	Duygularını dizginleyemeyerek taşkın davranışlarda bulunmak. coşmak, sabırsızlanmak, kanı kaynamak.
4	Rengini belli etmek	**6**	Kendisini karşısındakinden üstün gören bir edayla konuşmak.

4. **Aşağıdaki cümleleri yargılar arası anlam ilişkilerine göre (neden, amaç, koşul) inceleyip özelliklerini yanlarına yazınız.**

Hedefini belirledin mi bitmiş say.	koşul
Süt almak için markete gitti.	amaç
Tuzlu yediğinden tansiyonu çıkıyor.	neden
Elif oynasın diye parka geldik.	amaç
Annenin eğitimi arttıkça çocuğun gelişimi hızlanır.	koşul
Aralarında konuştukları için derse adapte olamadılar.	neden

5. **Aşağıdaki cümlelerde kesme işaretinin hangi amaçla kullanıldığını ilgili cümlelerin altına yazınız.**

1. Ege Denizi'nde yeni bir balık türü keşfedilmiş.

özel yer adlarından sonra gelen çekim eklerini ayırır.

2. Gülden Hanım'dan sonra burada eski düzen kalmadı

isimlerden sonra gelen sözlerine getirilen ekleri ayırır.

3. TBMM'nin bu seneki çalışma takvimi belli oldu.

kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için kullanır

4. 2020'de doğal afetlerin sayısında bir artış olduğu gözlemlenmektedir.

tarih bildiren sayılara getirilen ekleri ayırmak için kullanır

5. Karac'oğlan der ki konmadan göçmem/Her olur olmaza sırrımı açmam.

şiirde ölçüyü sağlamak için düşen ses yerine kullanılır.

6. Aşağıdaki dizelerde bulunan söz sanatlarını belirleyerek karşılarına yazınız.

"Dal bir gün dedi ki tomurcuğuna Tenimde bir yara işler gibisin."	Konuşturma
"İşte doğduğun eski evdesin birden Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven"	Kişileştirme
"Güneş her akşam batıp her gün doğuyorsa Çiçekler solup solup tekrar açıyorsa"	Tezat
"Bir ah çeksem dağı taşı eritir, Gözüm yaşı değirmeni yürütür."	Abartma

7. Aşağıdaki cümleleri yay ayraç içinde verilen anlam ilişkisi oluşacak biçimde örnekteki gibi birleştiriniz.

Babaannemin yıllar önce evin bahçesine diktiği güller kurumuş. Gülleri sulamayı unuttuk. (Neden- sonuç)
Babannemin yıllar önce evin bahçesine diktiği güller sulamadığınız için kurumuş
Tüm dünyayı olumsuz etkileyen Covid-19' dan korunmalıyız. Sosyal mesafeyi korumalı ve maske takmalıyız. (Amaç- sonuç)
Tüm dünyayı olumsuz etkileyen Covid-19 dan korunmak için sosyal mesafeyi korumalı ve maske takmalıyız.
EBA üzerinden eğitimimize devam ettik. Salgın döneminde okula gidemedik. (Neden- sonuç)
Salgın döneminde okula gidemediğimiz için EBA üzerinden eğitime devam ettik.
Türkçe karşılığı olan ve dilimize yerleşmemiş yabancı kelimeleri kullanmamalıyız. Dilimizi korumalıyız(Amaç- sonuç)
Dilimizi korumak için Türkçe karşılığı olan ve dilimize yerleşmemiş yabancı kelimeleri kullanmamalıyız.

8. Sabah uyanır uyanmaz perdeyi aralayarak gökyüzüne bakardı. Hava açıksa mutlulukla yataktan fırlar, bulutluysa mutsuz bir şekilde tekrar yatardı. Bu sabah şansına hava pırıl pırıldı. Akşama kadar doyasıya bahçede oynayabilecekti. Evde vakit geçirmekten çok sıkılıyordu. Kahvaltısını hızlı hızlı bitirmeye çalışırken annesi öğlen arkadaşlarını eve getirebileceğini getirmesini söyledi. Çok sevdiği kurabiyelerden yapacakmış. İlker'in gözleri bir anda parladı. Annesine sarılıp teşekkür etti. Bu haberi hemen arkadaşlarına vermeliydi. Bu sırada bahçeden bir ses geldi. Seslenen İlker'in en yakın arkadaşıydı.

Bu metinde ek eylem almış sözcükleri bularak alttaki uygun kutucuğa yazınız.

İsme gelmiş	Fiile gelmiş
açıksa bulutluysa pırıl pırıldı arkadaşıydı	bakardı yatardı oynayabilecekti sıkılıyordu yapacakmış vermeliydi

9. Aşağıdaki cümlelerde verilen söz sanatlarını (abartma, kişileştirme, konuşturma, benzetme) karşılarına yazınız.

Yanımızdan geçiyor ağır ağır kervanlar, Bir derebeyi gibi kurulmuş eski hanlar.	BENZETME
Deniz mürekkep olsa Yazılmaz benim derdim	ABARTMA
Küçük bir çeşmeyim Yurdumun unutulmuş bir dağında Hiç kesilmeyecek suyum Yıldızların aydınlığında	KONUŞTURMA
Bir yağmur başlar inceden ince Bak o zaman topraktaki sevince	KİŞİLEŞTİRME

10. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerin hangi kiple çekimlendiğini belirtiniz.

Cümleler	Haber(Bildirme) Kipleri					Dilek (Tasarlama) Kipleri			
	Şimdiki Zaman	Geniş zaman	Duyulan geçmiş zaman	Bilinen geçmiş zaman	Gelecek zaman	Gereklilik kipi	Şart kipi	İstek kipi	Emir kipi
Saçlarına yıldızlardan taç yapayım yar.								X	
Uzaklarda bir yerlerde türküler söyleniyor.	X								
Sen gülünce güller açar Gülpembe.		X							
Buyurun dostlar buyurun Halil İbrahim sofrasına.									X
Kurumuş bir çiçek buldum mektupların arasında.				X					
Buz gibi pınar suyundan bir testim olsa							X		
Ali yazar, Veli bozar, küp suyunu çeker azar azar.		X							
Bugün bayram, erken kalkın çocuklar.									X
Bu sesle sokaklar yankılandı.				X					
Arpa, buğday yan yana; orak istemez.		X							
Kişi kendini bilip sağa sola sormalı.						X			
Zürafanın düşkünü, beyaz giyer kış günü.		X							
Barış der biraz tuzum ekmeğim olsa.		X					X		
Bir nefeste güneşleri söndüreyim yar,								X	
Gözlerim ağır ağır kapandı bu gece.				X					
Yaz tahtaya bir daha: tut defteri, kitabı.									X
Tuz, ekmek hakkı bilerek sofra kurmasan da olur.		X							
Üstelik bayağı süzülmüşsün.			X						
Sevdiğimi son bir olsun yakından görem.								X	

11. Aşağıda verilen cümlelerin özelliklerini tabloda ilgili kutucuğa işaretleyiniz.

	CÜMLELER	AMAÇ- SONUÇ	NEDEN-SONUÇ	KOŞUL
1	Devler gibi eserler bırakmak için karıncalar gibi çalışırdı.	X		
2	Düzenli çalışırsan başarılı olursun.			X
3	Konuyu hatırlamadığından soruyu cevaplayamadı.		X	
4	Ödevi bilgisayarda yazmak zaman alacağı için eliyle yazmış.		X	
5	Geçimini sağlamak için birçok işte çalıştı.	X		
6	Dikkatli bakarsanız nerede yanlış yaptığınızı görürsünüz.			X
7	Tatilini geçirmek için dedesinin yanına gitti.	X		

12. Ek fiilin Türkçede iki görevi bulunmaktadır. Bunlardan ilki isim ve isim soylu olan sözcükleri cümlede yüklem yapmak; diğeri ise fiilleri birleşik zamanlı yapmaktır. Ek fiil, fiilleri birleşik zamanlı yaparken cümlelere de farklı anlamlar kazandırır. Örneğin; küçümseme, inanmama, ihtimal, gerçekleşmemiş niyet…

Aşağıdaki cümlelerle ek fiilin bu cümlelere kazandırdığı anlamı eşleştiriniz.

a.	Yaptığı tüm hatalardan pişmanlık duyuyormuş.	c	Kesinlik
b.	Zil çaldığına göre sınıfına geçmiştir.	f	Gerçekleşmemiş beklenti
c.	Zili duydunuz,sınavınız başlamıştır.	g	Gereklilik
d.	Çocukken her yaz Kumbağ'daki yazlığa giderdik.	a	Başkasından duyma
e.	Arabayı en iyi o kullanmışmış.	b	İhtimal
f.	Bu yaz tatile o da benimle gelecekti.	e	İnanmama
g.	Bu turnuvaya sen de katılmalıydın.	d	Terkedilmiş alışkanlık

13. Aşağıda ek fiille ilgili olarak verilen ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

Y	Ek fiiller sadece isim soylu sözcüklere gelir.
D	Ek fiiller basit zamanlı fiilleri birleşik zamanlı yapar.
D	Ek fiil isim ve isim soylu kelimelerin cümle oluşturmasını sağlar.
Y	"O da en az senin kadar iyi." cümlesinde ek fiil yoktur.
D	"Elindekiler ağırsa yardım edeyim." cümlesinde ek fiilin şartı kullanılmıştır.
D	Ek fiil, çekimli fiilllere üç zaman şeklinde eklenebilir.
D	Ek fiilin olumsuzu "değil" edatı ile yapılır.
Y	"Çıkmış sorulara sen de bakmalısın." cümlesindeki fiil birleşik zamanlıdır.

14. Aşağıdaki cümleleri anlam özelliklerine göre inceleyiniz.

CÜMLELER	ÖZNEL	NESNEL
Ülkemiz paralimpik spor dallarında dört madalya kazandı.		X
Alexhander Grahambell 1876'da telefonla ilk görüşme gerçekleştiren kişidir.		X
Dışarıdaki korkunç gök gürültüsü bütün çocukları korkutmuştu.	X	
Hayatlarını toprağa adamış olanlar çoğu zaman mutludurlar.	X	
Okuduğu en uzun kitap 357 sayfaymış.		X

15. Aşağıdaki şiirlerin ana duygularını belirleyiniz.

Tuna'nın üstünde güneş batarken Sevgili yurdumu andırır bana. Bir hayâl isterim Boğaziçi'nden; Bakarım "İstanbul!" diye her yana. ŞİİRİN ANA DUYGUSU: YURT ÖZLEMİ	Kara gökler kül rengi bulutlarla kapanık; Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar. İn cin uykuda, yalnız iki yoldaş uyanık; Biri benim, biri de serseri kaldırımlar. ŞİİRİN ANA DUYGUSU: YALNIZLIK

16. Aşağıda verilen fiilleri yay ayraç içinde verilen kip ve kişiye göre çekimleyiniz.

Dinle- (Şimdiki Zamanın Olumsuzu 1. Tekil Kişi) : DİNLEMİYORUM
Konuş- (Gelecek Zamanın Sorusu 3. Tekili Kişi) : KONUŞACAKMI?
Başla- (Gereklilik Kipi 2. Çoğu Kişi) : BAŞLAMALISINIZ
Dolaş- (Öğrenilen Geçmiş Zamanın Olumsuz Sorusu 3. Çoğul Kişi): DOLAŞMAMIŞLAR MI
Taşı- (Şart Kipinin Olumsuzu 2. Tekil Kişi) : TAŞIMASAN

17. Aşağıdaki cümlelerin yükleminde anlam kayması olanları işaretleyiniz.

Haftaya ablasıyla beraber o da tatile gidiyor.	X
İşe yetişmek için sabahları erkenden kalkar.	
Mehmet Akif, yazdığı marş ile 1921'de yarışmaya katılır.	X
Düzenli ders çalışırsan bu sınavı sen de kazanırsın.	
Tabağındaki yemeği hemen bitireceksin.	X
İşinde yükselmek istiyorsan azimle çalışacaksın.	X
Buyrun, kimi aramıştınız?	X
Sağlıklı bir yaşam için her sabah koşarım.	

18. Aşağıdaki cümleleri inceleyerek yargı bildiren sözcüğün isim soylu olduğu cümlelerin başındaki kutucuğu işaretleyiniz.

X	Hedefe ulaşmanın ilk şartı azimdir.
X	Üniversiteyi okumak istediğim şehir Bursa'ydı.
	Baharla birlikte bahçemizi kuş sesleri doldurdu.
X	Bir evde mutluluk varsa huzur da vardır.
	Burası bölgenin en başarılı okulu sayılıyor.

19. Aşağıdaki cümlelerde yer alan yazım yanlışlarını bularak düzeltiniz.

Birşey, üzerinde uzun uğraşlar verilirse başarıya ulaşır.
……………………………….Bir şey………………………………………………….
Her haftasonu gittiğimiz bu güzel mekân kapatılmak isteniyordu.
………………………hafta sonu………………………………………………………….
Kuzenleriyle her yıl Mayısın ilk haftası burada toplanırlar.
…………………………mayısın…………………………………………………………
Çocukken severek en çok oynadığımız oyundu beş taş.
…………………………beştaş………………………………………………………

20. **Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanları D, yanlış olanları Y olarak işaretleyiniz.**

	D	Y
Ek fiiller basit zamanlı fiilleri birleşik zamanlı yapar.	X	
''Burası çok sıcak.'' cümlesinde ek fiil yoktur.		X
''Her gün buradan geçiyorlar.'' cümlesinde ek fiil vardır.		X
''Beni üzmezdi.'' cümlesinde ek fiil kullanılmıştır.	X	

21. **Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını uygun yerlere yazınız.**

Sayısal verilerden yararlanma   Tanımlama   Karşılaştırma   Örneklendirme

a. İstatistikler, 'okumuyoruz' algısını çürüttü. Geçen yıl üretilen kitap sayısı 480 milyon 257 bin 824 olurken, e-kitap satışları yüzde 100 arttı. Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre, geçen yıl Türkiye'de 42 bin 626 yeni kitap basıldı.

Bu paragrafta ……sayısal verilerden yararlanma……… yöntemi kullanılmıştır.

b. Kişinin kendini başkasının yerine koymasına empati denir.

Bu cümlede ……………tanımlama………yapılmıştır.

c. Dilimize karşı gittikçe duyarsızlaşıyoruz. Türkçemize sahip çıkılması gerektiğini söyleyenler bile farkında olmadan star ,kafe, pardon gibi kelimeleri kullanıyor.

Bu cümlelerde ……örneklendirme……………..yöntemi kullanılmıştır.

d. Tiyatro sinemaya göre daha gerçekçi. Oyuncular canlı bir şekilde karşınızda duruyor. Sinemada öyle mi? Oyuncuların canlı performansını göremiyorsunuz.

Bu paragrafta ………karşılaştırma…………..yapılmıştır.

22.
- İnsan dışındaki canlı veya cansız varlıkları konuşturma sanatına intak denir.
- İnsan dışındaki varlıklara insan kişiliği kazandırma sanatına kişileştirme denir.
- Bir şeyi olduğundan ya çok büyük ya da çok küçük göstermeye abartma denir.
- Bir varlığın ya da bir olayın birbirine zıt karşıt durumlarının bir arada verilmesine tezat denir.

Bu bilgilere göre aşağıda verilen ifadelerden doğru olanları D, yanlış olanları Y olarak işaretleyiniz.

	D	Y
"Rüzgar dünyayı uçururcasına esiyordu.'' cümlesinde zıtlık(tezat) vardır.		X
"Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi'' dizesinde kişileştirme vardır.	X	
"Ağır bavulu taşırken kollarım koptu.'' cümlesinde abartma vardır.	X	
Kedi sordu, "Acaba akşam yemekte ne var?" cümlesinde abartma vardır.		X

23. Aşağıdaki ifadeleri uygun yerlere yerleştiriniz.

Biyografi Otobiyografi Söyleşi

- Kişinin kendi kalemi ile kendisini anlatmasına …otobiyografi…denir. Yani yazar kendi hayat hikâyesini anlatır.
- Tanınmış insanların hayatlarını, eserlerini, başarılarını okuyucuya duyurmak için tarafsız bir görüşle yazılan inceleme yazılarına……biyografi…………denir.
- Bir konuyu, karşılıklı konuşmayı andıracak şekilde anlatan metin türüne …söyleşi…denir.

24. Aşağıdaki atasözlerini anlamları ile eşleştiriniz

E	El elin eşeğini türkü çağırarak arar.	A	Çalışanın emeğinin karşılığı verilmelidir.
A	Harman döven öküzün ağzı bağlanmaz.	B	Karışanı çok olan işlerden sonuç güç alınır.
B	Horozu çok olan köyde sabah geç olur.	C	Zarar görmeyen, başına felaket gelmeyen kimse yoktur.
C	Balta değmedik ağaç olmaz.	D	Zaten var olan ve herkesin işine yarayan bir şeyin yanına aynı işi görmek üzere benzerini yapmak boşunadır.
D	Irmak kenarına çeşme yapılmaz.	E	İnsanın kendi sıkıntı ve sorunlarına başkaları gereken önemi vermez, gerektiği kadar ilgilenmez.

CEVAP ANAHTARI

2. Bölüm

1. D	11. C	21. A	31. A
2. C	12. D	22. C	32. B
3. C	13. A	23. B	33. C
4. B	14. A	24. A	34. A
5. C	15. C	25. D	35. C
6. D	16. B	26. A	36. D
7. B	17. B	27. D	37. D
8. C	18. C	28. B	
9. B	19. B	29. B	
10. C	20. D	30. B	

meb.gov.tr